

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás
	Szerző <i>A Peleskei Nótárius.</i>		Hely
	Cím <i>A régi, jó modern világ.</i>		Idő <i>1911</i>
	Forrás: <i>Pesti napló</i>		Személy
	<i>Bp.</i> (Hely)	<i>1911 VII/5</i> (Idő)	(Köt. v. füz.)

351.81

A régi, jó modern világ.

Az Urnak ezerkilencszáztizenegyedik esztendejében, amikor a Szent-Ivány havának első napjait írók és amikor Nagys. Khuen-Héderváry Károly Gróf vala az ország miniszterelnöke és Tetts. Bárczy István az ország székesfővárosának polgármestere, alantírott Nótárius meg akarván tapasztalni az Közlekedésnek is nevezett állapot mibenvoltját, az Piáristák piarcán kocsit bérelék, akit „Konflis“-nak is mond az nép és véle elindulék.

— Tartson Budának — mondám az kocsisnak — mert meg akarom nézni az Király Szállását.

— Hová valósi az ur? — kérdi a kocsis.

— Nótárius volnék Peleskében — adom nékie a feleletet.

— Szépen nótárius maga — mondja a kocsis. — Hát csak ki vele a fuvarral meg a hídvámmal, mert ingyen nem akarom átvinni Budára.

Mikoron kiszurkolám a pénzt, végre megindulánk és a vasderes nagy igyekezettel huzá a rugós szekeret. Egyszer csak egy szép öreg hidat érénk, amire az kocsis azt mondá, hogy ez az Lánchid, akiről már sokat hallék.

— Isten tartsa sokáig — mondám. — Menjünk át rajta, hadd mondjam el késő unokáimnak is, hogyan menék át az világhíres Lánchidon.

Hát amint az kocsis nekijajta az hid fejének, az hid kapujából csak eléáll az isterázsa és azt mondja, hogy eddig és ne tovább.

— Át akarunk menni Budára — fog szóba az kocsis.

— Fialat az dolog! — feleli az isterázsa — mert azt a hidat tatarozzák.

— De ennek az urnak sürgös dolga volna Budán — vált szót az kocsis.

— Dejszen megette az f... az dolgát, ha sürgös és erre akar keresztülmenni. Kerüljenek csak le kendtek az Erzsébet hidjához, vagy az Margit hidjához. Egy órai veszteséggel majd csak átkászolódnak Budára.

Az kocsis elkezdé káromkodni, mire én őt szép szóval megintém:

— Ne káromkodjék, kocsis, azt az füzfánfüttyörésző jebezeusát az kacskaringós árnyékának! Nem való az, hogy az mi szép világvárosunkban káromkodjunk, adta teremtette!

Az kocsis vállát voná és ujólag a ló nyaka közé csapa. Mikoron háromszor csikordula Budán az ércakas, Isten segedelmével eljutánk az Erzsébetnek nevezett hid pesti fejéhez. Hát amint az kocsis az hid torkába hajtat, megint csak élénk áll az isterázsa és azt mondja, hogy eddig és ne tovább.

— Ezt is tatarozzák? — kérdém az isterázstól jámborul, mint az Noé galambja.

— Tatarozzák az ur esztét az Lipótmezőn, — felelé gorombán az isterázsa és már-már megijedék, hogy az fejemhez vágja az szép bőrös lódingját.

— Lassabban, vitéz ur, — szólék, — nemes emberrel áll kend szóba.

— Negyven fillér vámot fizessen az ur, — rivallám az isterázsa, — mert kocsival másképp nem megyen át. Ingyen csak négykézláb lehet.

— Nemes ember nem fizet vámot — mondék.

— Szépen nem fizet — csufolódék az isterázsa. — Az kutyabőrét viheti most már az Teleki-térre, mert más világot élünk.

De már erre nékem is pestiesre fordula az nyelvem:

— Szépen más világ ez — mondám — ahol két óra kell, míg az emberfia átvanszorog Budára.

— Máskor menjen villamoson — felelé az isterázsa — hamarébb is ott van és vámot sem fizet.

— Az ám, jó uram — adám vissza a szót — másfél órahosszat várakozék villamosra és egy kocsi sem akada, aki Budára tartva vala. Végre az jó Isten megkönyörüle rajtam és küldé egy villamos szekeret, az kire föl vala írva, hogy Budára megyen. Felszállék rá, megváltám az jegyemet, az kalauz nevű mundéros szolgáló foghuzó-vassal kilyukasztá az bilétámat és az pépámat kirugá az fogaim sövénye

közül, mert az kocsi belsejében nem szabad dohányozni és mondá: „Üljön le, öreg, mert itt csak rendőrtisztnek szabad állni“ és én felelém: „Szivesen ülök én, csak már menjünk“. Mire feleli az kalauz: „Hát még mit nem akar azért a rongyos tiz vasáért! Hogy még menjen is a kocsi? Látszik, hogy paraszt.“ Erre már elhagya a béketűrősem, megátkozám az kalauzt, de magát az kocsit is, aki egy óra mulva is ott vesztegele az sinein. „Eltörék a hajója“ — mondák az emberek. „Hát ha hajója van — felelém — miért megy az bolond az hidon, miért nem az vizen?“ Az emberek elkezdének hahotázni...

— Jól van no, öreg — mondá a hid isterázsája — csak sok szót ne szaporítsunk, mert sietős az dolgunk, nagy az forgalom az ilyen világvárosban. Hát csak guberálja ki azt az husz fillért.

Kibontám az pénzes tüsszömet és előkotorám az vámot. Végre szabad vala az ut és én koronázó szép Budavárának partiait elérhetém.

Meznézém az király szállását és egyéb nevezetes budai helyeket, hol dicső eleink vitézkedének, jeleskedének és nem esmerék az elakadó villámot, az elzárt Lánchidat és nem fizetének nemes ember létükre hidvámot. És még mi merjük szidni az középkort!

Mikoron betelém az látnivaló hírességekkel, elszalajtám az kocsist, hogy hozzon nékem az dohányos boltból dohányt vagy børszivart. Hát visszajön az kocsis és hozza hirül, hogy nincs se pipadohány, se børszivar, csak papirosszivar van, az is csak egy fajta, valami sztámbul és az is méregdrága, mert emelék az dohány árát, de új dohányt még sem adának az fináncok.

— Hejh! — sóhajtám — mely boldogok valának dicső eleink, akik még az szüzdohányt szivák és az fináncot, ha valaki mondja vala nékik, azt hívék vala, hogy törökül beszél és az hasa fáj.

De ha már nem pipázhatám, legalább jó levegőt óhajték szivni és ezért mondám az kocsisnak, hogy hajtson az Szent Margit szigetjére.

Az Szent Margit hidján vonulánk át és nem akarám elhinni az szememnek, hogy az isterázsa nem álla itt elejbénk és nemi kéré az vámot.

— Pest felé nem kérnek — magyarázá az kocsis és én egészen megnyugodám. Annál nagyobb vala az meglepetésem, amikor ott, ahol az hid könyököt ereszt az szigetre, egyszer csak elém áll az Isterázsa és rám kéált:

— Hé! az vámot, atyafi! Husz fillér az ára.

Hát ezt is kigombolám az tüszőmből. Hát ahogy pár lépést teszünk, megént elém áll egy isterázsa és kéri az vámot.

— Az imént fizetém meg — mondám békésen.

— Ne papoljon annyit — felelé az isterázsa. — Az vám volt, de itt belépődíjat kell fizetnie.

Megint csak elővevém az tüszőmet és az nóta vége megint csak fizetség vala. Az hid végén pedig újra meggyüle az bajom az isterázssával, aki követelé rajtam az jegyet, akit az úton elveszték. Az jószágos Isten nagy kegyes segedeimével végre azomban mégis csak eljuték az szigetre, de felsóhajték:

— Uramisten! milyen modern leheté az Sötét Középkor!

A Peleskei Nótárius.